

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0400316824

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Община Кърджали за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	5
Мнение	5
База за изразяване на мнение	5
Обръщане на внимание – Невъзстановен заем от сметката за чужди средства.....	5
Други въпроси – финансово оздравяване	6
Правно основание за извършване на одита	6
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	6
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	7
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	8
Некоригирани неправилни отчитания.....	9
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	12
Коригирани неправилни отчитания.....	16
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	22
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	23

Списък на съкращенията

АДФИ	Агенция за държавна финансова инспекция
АУАН	Акт за установяване на административно наказание
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГФО	Годишен финансов отчет
ДСД	Други сметки и дейност
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДР	Допълнителни разпоредби
ДДС	Данък върху добавената стойност
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕС	Европейски съюз
ЗВ	Закон за водите
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗФУКПС	Закон за финансово управление и контрол в публичния сектор
ИСО	Информационна система за общините
ИРМ	Изнесено работно място
СЕС-КСФ	Сметки за средства от ЕС-Кохезионен структурен фонд
КФП	Консолидираната фискална политика
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МО	Мемориален ордер
МФ	Министерство на финансите
НМДА	Нематериални дълготрайни активи
ОбА	Общинска администрация
ОбС	Общински съвет
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ОП	Оперативна програма
ОПР	Отчет за приходи и разходи
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации

СЕС	Сметки за средства от Европейския съюз
СЕС-ДМП	Сметки за средства от ЕС – Други международни програми
СМР	Строително монтажни работи
СС	Счетоводен стандарт
СУ	Средно училище
ТК	Текущ контрол
УПИ	Урегулиран поземлен имот
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ПН	Платежно нареждане

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ЕРОЛ МЮМЮН
КМЕТ НА ОБЩИНА КЪРДЖАЛИ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Община Кърджали, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Община Кърджали към 31 декември 2024 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Община Кърджали в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Обръщане на внимание – Невъзстановен заем от сметката за чужди средства

Сметната палата обръща внимание на Приложението към ГФО на Община Кърджали, в което по подходящ начин е оповестено, че към 31.12.2024 г. не е погасен предоставеният в предходен отчетен период от сметката за чужди средства заем на „Пазар на производителите“ ЕАД, гр. Кърджали, в размер на 101 000 лв. Заемообразно

ползваните средства са отчетен правилно на касова и начислена основа в отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности“ (ДСД).¹

През 2020 г. е сключено споразумение между Община Кърджали и „Пазар на производителите“ ЕАД за разсрочено плащане на задължение, в размер 200 000 лв., на 40 равни вноски - с краен срок 31.05.2023 г.

Към 31.12.2024 г. са направени вноски, в общ размер на 99 000 лв., в т.ч. през 2021 г. - 25 000 лв., през 2022 г. - 10 000 лв., през 2023 г. - 30 000 лв. и през 2024 г. – 34 000 лв., или непогасената част от заема е в размер на 101 000 лв.

От общината не са предприети действия за събиране на дължимите от дружеството средства, въпреки изтичането на крайния срок за погасяване на заема по споразумението.

Съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващо управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

Сметната палата не модифицира одитното мнение по отношение на този въпрос.

Други въпроси – финансово оздравяване

През 2024 г. е открита процедура за финансово оздравяване на Община Кърджали, в изпълнение на чл. 130 д, ал. 3 от ЗПФ и е приет план за финансово оздравяване на Община Кърджали за периода 2024 г. – 2026 г.²

От кмета на общината е отправено искане до министъра на финансите да бъде отпуснат временен безлихвен заем от централния бюджет. Съгл. писмо № 08-00-3362/04.12.2024 г. на МФ е отпуснат временен безлихвен заем по реда чл. 130 ж от Закона за публичните финанси, в размер на 6 000 000 лв., за погасяване на задължения, в т.ч. и просрочени задължения на Община Кърджали.³

През 2024 г. Община Кърджали отпада от списъка на общините с финансови затруднения, тъй като приетите мерки и планове за оздравяване са довели до положителни резултати, и подобряване на един или повече от показателите, въз основа на които се прави оценка на финансовото състояние на общината.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-168 от 21.11.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата, изм. със заповед № ОД 04-03-084 от 02.06.2025 г. на Маргарита Николова, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за

¹ Одитни доказателства №№ 1 и 8

² Приет от ОбС на Община Кърджали с Решение № 150 от заседание, проведено на 27.06.2024 г. и актуализиран с Решение № 240 от заседание, проведено на 31.10.2024 г.

³ Одитно доказателство № 17

финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е

налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При извършените одитни процедури по време на предварителното проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на Община Кърджали към 30.09.2024 г. за проверка на отчитането на приходите от наем на земеделска земя, е установено, че:

- постъпленията от отдадени под наем земеделски земи за стопанска година (2023/2024 г. и 2024/2025 г.) са отчитани като приход в периода на получаването им в отчетна група „Бюджет“, по дебита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ и по кредита на сметка 7123 „Приходи от наеми на земя“ с размера на платените наемни вноски, определени в договора за наем за една стопанска година (от 01 октомври на настоящата календарна година до 30 септември на следващата);⁴

- при извършените проверки на десет договора за отдаване под наем на земеделска земя, сключени преди 2024 г.⁵ и през 2024 г.,⁶ се установи, че приходите не са осчетоводени по аналитични партии на контрагентите по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“.

Отчетност по отделните договори и проследяването на плащанията по тях се осъществява чрез програмен продукт „Акстър“, отделно от счетоводния софтуер на общината. В края на всяко тримесечие, на база информация от програмния продукт за неплатените към съответните периоди наеми от земя и имущество, в счетоводния софтуер се съставя счетоводна операция за начисляване на неплатените наеми по дебита на счетоводна сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ и кредита на сметка 7121 „Приходи от наеми на имущество“, вместо да се разграничат приходите от наеми на земя, които да се отразят по сметка 7123 „Приходи от наеми на земя“.

По време на текущия контрол на периодичните финансови отчети е установено несъответствие между данните от програмен продукт „Акстър“ (за периода от 01.01.2024 г. до 30.09.2024 г.) спрямо отчетените приходи по счетоводната система по сметка 7123 „Приходи от наеми на земя“ и подпараграф 24-06 „Приходи от наеми на земя“ в размер на 58 740 лв.

Към 31.12.2024 г., по данни⁷ от програмен продукт „Акстър“ (за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.), се установи, че отчетените наеми по сметка 7123 „Приходи от наеми на земя“, на стойност 395 862 лв., не съответстват на посочените в справката приходи (314 109 лв.). Установената разлика към 31.12.2024 г. е в размер на 81 753 лв.

В отговор на зададените от одитния екип въпроси, ръководството посочва, че установената разлика се дължи на несвоевременно отразени данни и неанализирани партии в програмен продукт „Акстър“, и съответно съпоставянето им с данните по счетоводни сметки и банкови извлечения.

Допуснато е несвоевременно отразяване на информация за извършените от наемателите плащания по договори в програмен продукт „Акстър“, което оказва влияние и на размера на начислените към 31.12.2024 г. с обща сума неплатени наеми.⁸

Не са приложени указанията на МФ, дадени в т. 17.6. от ДДС № 20 от 2004 г.,

⁴ § 2 т.3. "стопанска година" е времето от 1 октомври на текущата година до 1 октомври на следващата година от Закон за арендата в земеделието

⁵ Договори №№17568-02 от 01.03.2021 г., 18507-02 от 09.03.2022 г., 17560-02 от 01.03.2021 г., 18492-02 от 07.03.2022 г., 19256-02 от 25.01.2023 г., 17434-02 от 16.02.2021 г.

⁶ Договори №№ 20807-02 от 03.06.2024 г., 20809-02 от 03.06.2024 г., 20978-02 от 08.08.2024 г., 20979-02 от 08.08.2024 г.

⁷ Хронологичен приход от договори за наем на земеделска земя за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.

⁸ Одитни доказателства №№ 3 и 8

съгласно които приходите и разходите от експлоатационен лизинг се начисляват чрез прилагането на линейния метод, а не на база на заложения в съответния договор график на плащанията. Разликата между начисления по този начин приход/разход и сумите по вземанията/задълженията се отчита по съответните сметки от подгрупа 496 „Корективи за вземания“ или чрез прилагане на контра сметка на сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“. Към края на годината следва да се начисли припадащата се част на прихода/разхода от последното начисляване през годината до края на отчетната година по реда на раздел III от настоящите указания.

Следвало е:

а) за приходите, обхващащи стопанската година 2024 г. – 2025 г. като приход за отчетния период да се признае само стойността, отнасяща се за отчетната 2024 г., т.е. за периода от месец октомври до месец декември, по сметка 7123 „Приходи от наеми на земя“, а останалата част на изплатената сума от наемателите, касаеща следващи отчетни периоди да се осчетоводи по кредита на сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“;

б) частта от приходите, постъпили през одитирания период, но отнасяща се за предходен отчетен период, е следвало да се признае по сметка 7994 „Увеличение на финансовите активи (приходно-разходни позиции) от други събития“, а за периода от месец януари до месец септември 2024 г. - по сметка 7123 „Приходи от наеми на земя“.

Поради неначисляване (текущо) на дължимите приходи от наеми на земеделска земя и осчетоводяване на внесените суми веднъж седмично в **обща** партида, одитният екип не може да потвърди с разумна степен на увереност правилното обобщаване на данните и салдото по сметката.

Не е спазен принципа за начисляване, съгласно чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството (ЗСч.), изискващ ефектите от сделки и други събития да се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

Не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1 т. 2 от ЗСч., като при изграждането и поддържането на счетоводната система, от Община Кърджали не е осигурено всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции за получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представлява най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на предприятието.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 103 от ДДС № 14 от 2013 г., относно отчитане на авансово получени суми като задължения по аванси.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

2. Получени средства, в размер на 368 901 лв., от Национален доверителен фонд в Община Кърджали - съпартньор по проект "Прилагане на иновативни мерки за смекчаване и адаптация към изменението на климата в общините в България" по програма "Опазване на околната среда и климатични промени", са осчетоводени неправилно по сметка 7411 "Получени текущи помощи и дарения в страната" в отчетна група СЕС-ДМП, вместо по сметка 7450 "Получени чрез небюджетни предприятия средства от КФП по международни програми". На касова основа същите са отчетени неправилно по подпараграф 45-01 "Текущи помощи и дарения от страната", вместо по подпараграф 47-45 "Получени чрез нестопански организации текущи трансфери от КФП по международни и други програми" в отчетна група СЕС-ДМП. Полученото финансиране е с източник Финансов механизъм на европейското икономическо пространство 2014-2021, които съгласно т. 84.4, б. „б“ от ДДС № 08 от 2022 г. следва да се отчитат изцяло като средства по други международни програми и свързаното с тях

национално съфинансиране, определени по реда на чл. 8, ал. 4 от ЗПФ от министъра на финансите в отчетна група СЕС – ДМП.⁹

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 4 от ДДС № 13 от 2013 г., относно отчитането на получени средства чрез посредници-небюджетни предприятия на средства от Европейския съюз и по други международни програми, и по-конкретно за идентифициране на припадащата се част на националното съфинансиране и съфинансирането за сметка на Европейския съюз и други държави.

Не е спазено изискването за отчитането на приходите по параграфи и сметки в съответствие с техния характер по ЕБК за 2024 г., утвърден с ДДС № 9 от 21.12.2023 г., и СБО, утвърден с ДДС № 14 от 2013 г.

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0754 „Помощи и дарения от страната“ и занижен шифър 0753 „Други безвъзмездно получени средства по международни и други програми“ в отчетна група СЕС от отчета за приходи и разходи и е завишен показател 4 „Помощи и дарения от страната“ и занижен показател 3 „Други безвъзмездно получени средства по международни и други програми“ от Отчета за касово изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз.

3. Към 31.12.2024 г. за приключил през месец ноември¹⁰ обект¹¹ „Ремонт на улична настилка и изпълнение на строително-монтажни работи на ул. „Христо Данов“ от о.т. №2441, 2454, 2457 и 2463 до о.т. №2465, ж.к. „Възрожденци“, гр. Кърджали“ са извършени строително - монтажни работи (СМР), на обща стойност 1 321 323 лв., в т.ч. по Протокол от 19.07.2024 г. за извършени и приети СМР, на стойност 175 355 лв., за които от изпълнителят е издадена проформа фактура от 19.11.2024 г.¹² Към 31.12.2024 г. разходите не са фактурирани и платени.

При отчитането на извършените разходи, в размер на 175 355 лв., са допуснати следните неправилни отчитания¹³:

а) Не са съставени счетоводни операции в отчетна група „Бюджет“ по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в кореспонденция със сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“.

б) Реализирания ангажимент, не е отписан по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“, и не са признати нови задължения за разходи по кредита на сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ и дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“;

в) Разходите не са капитализирани в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“, а след въвеждане на обекта в експлоатация да се отнесат в увеличение на стойността на актива, признат по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“. С некапитализираните по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ разходи, в размер на 175 355 лв., правилно е увеличена отчетната стойност на актива в Амортизационния план и е начислена амортизация за месец декември 2024 г. (2 164 лв.).

⁹ Одитно доказателство № 9

¹⁰ Удостоверение № 77 от 18.11.2024 г.

¹¹ по договор № 20863-03 от 13.06.2024 г. с предмет: „Основен ремонт на улична настилка и изпълнение на строителство – монтажни работи на 17 улици в град Кърджали по 6 (шест) обособени позиции, ОП №6 – кв. „Възрожденци“ – подобект № 2 „Ремонт на улична настилка и изпълнение на строително-монтажни работи на ул. „Христо Данов“

¹² Протокол за приемане на извършени СМР № 1 от 19.07.2024 г., на обща стойност 175 355 лв., Проформа фактура № 0000000014 от 19.11.2024 г. за сумата от 175 355 лв.

¹³ Одитно доказателство № 10

Нарушен е чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, относно принципа на текущото начисляване, съгласно който ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 48 и 49 от ДДС № 20 от 2004 г. относно начисляване на разходите, натрупани и отнасящи се за съответния период, независимо, че съответният първичен документ за операцията (фактура и др.) може да се издаде/получи в следващ отчетен период.

Не са спазени изискванията на т. 19 от ДДС № 14 от 2013 г. относно първоначалното капитализиране на разходите за инфраструктурни обекти в отчетна група ДСД по сметки от подгрупа 207, като след завършването им се прекласифицират по сметките от група 22.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 1.5.3 от ДДС № 04 от 2010 г., допълнени с ДДС № 14 от 2013 г., относно отчитането на поетите и изпълнени ангажименти и новите задължения за разходи.

С размера на допуснатите неправилни отчитания (175 355 лв.) са занижени шифри 0660 „Разходи за активи капитализирани в ДСД“ от Отчета за приходите и разходите; 0015 „Инфраструктурни обекти“ и 0522 „Задължения към доставчици“ от пасива на баланса.

Завишението на крайното салдо по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, в размер на 175 355 лв. е оценено по контекст.

4. Застрахователна полица по договор¹⁴ в полза на Община Кърджали, представляваща гаранция за обезпечение на авансово плащане, на стойност 274 895 лв., е осчетоводена по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“. С издаване на добавък (№1 от 12.12.2024 г.) към застрахователната полица е удължен срока ѝ на валидност и е извършена промяна на застрахователната премия (197 350 лв.).

Към 31.12.2024 г. застрахователната полица е осчетоводена по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в отчетна група „Бюджет“ неправилно със стойност, в размер на 274 895 лв., или със 77 545 лв. повече.¹⁵

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти и указанията на МФ, дадени с т. 23 от ДДС № 08 от 2012 г. и т. 26 от ДДС № 11 от 2013 г. относно осчетоводяването на получените банкови гаранции, които се отразяват в отчетността на начислена основа като условно вземане до момента, в който настъпят законово или договорно регламентирани условия за тяхното задържане или освобождаване.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. Към 31.12.2021 г., по сметка 5311 „Предоставени краткосрочни заеми и временна финансова помощ на предприятия“ в отчетна група „Бюджет“ е осчетоводен предоставен заем от Община Кърджали на „Пазар на производителите“ ЕАД, съгласно

¹⁴ Договор за обществена поръчка № 00322-2024-0014 с предмет: „Основен ремонт на улична настилка и изпълнение на строително-монтажни работи на 17 улици в гр. Кърджали, по 6 обособени позиции“ в частта на Обособена позиция № 3: „кв. Байкал“

¹⁵ Одитно доказателство №11

решения на Общинския съвет №№ 210 от 31.07.2012 г. и 251 от 08.11.2012 г., в размер на 900 000 лв. Срокът за възстановяване на заема е изтекъл през 2013 г.¹⁶

По време на финансовия одит на ГФО за 2021 г. от одитният екип е отправено писмено запитване относно предприетите действия от страна на общината за възстановяване на заема, след което, на 16.06.2022 г. е сключено споразумение за разсрочено плащане на задължението за период от пет години (до 30.06.2027 г.), разпределено на 57 вноски.

От „Пазар на производителите“ ЕАД са възстановени на Община Кърджали средства в общ размер на 39 000 лв., в т.ч. през 2022 г. - 27 000 лв., през 2023 г. – 10 000 лв. и през 2024 г. – 2 000 лв., вместо към 31.12.2024 г. да бъдат възстановени 411 000 лв., съгласно сключеното споразумение за разсрочено плащане на главницата по заема¹⁷.

Към 31.12.2024 г.:

- непогасената част от заема е в размер на 861 000 лв.

- съгласно разпоредбите на чл. 105, ал. 1 от ЗПФ, са начислени лихви, в размер на 500 804 лв., по сметка 5381 „Разчети за лихви по предоставени заеми и временна финансова помощ на предприятия“;

- от общината е начислена индивидуална провизия за несъбираемост на вземане от безлихвен заем, по дебита на сметка 6713 „Разходи за провизии за заеми и други вземания (финансиращи позиции)“ и по кредита на сметка 5391 „Провизии за предоставени заеми и временна финансова помощ на предприятия“, в размер на 559 650 лв.¹⁸

Установеното несъответствие и неспазване на договорения срок за възстановяване на предоставения заем е потвърдено и при извършена финансова инспекция на Община Кърджали от Агенцията за държавна финансова инспекция (Доклад № ДИД6-КЖ-7/25.07.2023 г.). Не е съставен и връчен АУАН на отговорното длъжностно лице, поради изтекъл давностен срок.

От общината не са предприети действия за събиране по съдебен ред на дължимите от дружеството средства, въпреки неспазване на споразумението от страна на търговското дружество за погасяване на заема.

Допуснатото несъответствие е установено и при финансовия одит на ГФО за 2021 г., 2022 г., 2023 г., и към 31.12.2024 не са предприети действия от ръководството на общината.

Не са спазени разпоредбите на чл. 103 ал. 2 от ЗПФ¹⁹ относно отпускането на безлихвени заеми на други общини, както и на други бюджетни организации, чиито бюджети не са част от държавния бюджет, със срок за възстановяване не по-дълъг от края на следващата бюджетна година. Съгласно чл. 103, ал. 2 от ЗПФ отпускането на заемите не следва да възпрепятства своевременното разплащане на задълженията по бюджета на общината, от който е предоставен заемът, което изискване не е спазено предвид установеното наличие на просрочени задължения за разходи към 31.12.2020 г., към 31.12.2021 г., към 31.12.2022 г., към 31.12.2023 г. и към 31.12.2024 г.

Не са спазени принципите за законосъобразност и добро финансово управление -

¹⁶ Одитни доказателства №№ 1 и 8

¹⁷ За 2022 – 90 000 лв., за 2023 г. – 180 000 лв. и за 2024 – 180 000 лв.

¹⁸ Одитни доказателства №№ 1 и 8

¹⁹ Неспазването на разпоредбите на чл. 103, ал. 2, изречение второ от Закона за публичните финанси е потвърдено и при извършена финансова инспекция на Община Кърджали от Агенцията за държавна финансова инспекция (Доклад № ДИД6-КЖ-7/25.07.2023 г.), като е посочено, че „въпреки, че отчетените към 31.12.2020 г. просрочени задължения по бюджета на Община Кърджали са в общ размер на 9 941 143 лв. и съотношението им към отчетените разходи по бюджета на общината за 2020 г. е 13,33% и надвишава регламентиранияте 5% по чл. 128, ал. 4 от ЗПФ от Община Кърджали не са предприети действия относно погасяване на дължимите от „Пазар на производителите – Кърджали“ ЕАД, гр. Кърджали заеми. Увеличение на наличните просрочени задължения е установено и към 31.12.2021 г.“.

икономичност, ефикасност и ефективност, задължение на разпоредителите с бюджет по ЗПФ и ЗФУКПС, което е нарушение на бюджетната дисциплина, по смисъла на § 2 от ДР на Закона за публичните финанси.

2. При извършените одитни процедури за проверка на отчетените на касова и начислена основа временни безлихвени заеми, се установи²⁰:

2.1. Към 30.09.2024 г. в Общинска администрация (ОБА) са преведени суми, в размер на 19 412 240 лв., за авансово финансиране на разходи по проекти от банковата бюджетна сметка на общината в банковата сметка за средства от ЕС, отчетени като временни безлихвени заеми, както следва:

- в отчетна група „Бюджет“ - на касова основа по параграф 76-00 „Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (-)“ и на начислена основа по сметка 4624 „Временни безлихвени заеми от/за сметки за средствата от Европейския съюз на общини“;

- в отчетна група СЕС - на касова основа по параграф 76-00 „Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (+)“ и на начислена основа по сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“.

Средствата са осчетоводени по обща партида по сметките за временни безлихвени заеми в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС.

Към 30.09.2024 г., част от преведените средства, в размер на 13 513 000 лв., са възстановени по банковата бюджетна сметка на общината, като наличността за периода по сметката за средства от ЕС е в размер на 5 899 240 лв. В отговор на зададен от одитния екип въпрос относно извършените разплащания с прехвърлените от бюджета средства и проектите, за които се отнасят, от общината е посочено, че *„средствата са прехвърлени по обща партида в отчетна област СЕС-КСФ – при възникнала необходимост да се ползват“* и *„със средствата не са извършвани разплащания и същите са периодично възстановявани по банковата бюджетна сметка“*. Относно източника на финансиране от общината е посочено, че наличните към 30.09.2024 г. (5 899 240 лв.) са *„преходен остатък от целеви субсидии (2 916 357 лв.) и трансфери (2 982 883 лв.) за капиталови разходи за обекти, за които не са извършени и приети дейности, и не е настъпил падеж на плащане“*.

На одитния екип не са предоставени документи и информация за конкретни стопански операции, които да послужат за основание за извършване на преводи от банковата бюджетна сметка по сметката за средства от ЕС към 30.09.2024 г.

Съществува риск, при невъзможност преведените целеви средства да бъдат възстановени, към края на годината да бъде променено предназначението им, в нарушение на чл. 126 от ЗПФ. Нецелевото разходване на бюджетни средства представлява нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от ДР на ЗПФ.

Не са спазени разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от Закона за счетоводството относно изискването за счетоводно отчитане на основата на документална обоснованост на стопанските операции.

2.2. Към 31.12.2024 г. от Община Кърджали е извършен анализ на предоставените заеми и салдото по аналитични партиди. Преведените средства, в размер на 19 412 240 лв., за авансово финансиране на разходи по проекти от банковата бюджетна сметка на общината в банковата сметка за средства от ЕС, отчетени като временни безлихвени заеми в обща партида по сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“ са изцяло възстановени към 31.12.2024 г. След извършения анализ на средствата по всеки отделен проект е извършено прекласифициране на безлихвените

²⁰ Одитни доказателства №№ 2 и 8

заеми и/или тяхното възстановяване в банковата бюджетна сметка на общината и салдото по сметки 4624 „Временни безлихвени заеми от/за сметки за средствата от Европейския съюз на общини“ в отчетна група „Бюджет“ и сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“ в отчетна група СЕС е в размер на 2 818 982 лв.

Предоставянето на временни безлихвени заеми по реда на чл. 104, ал. 1, т. 5 от ЗПФ е в правомощията на общинския съвет, който не може да делегира своята изключителна компетентност на други лица. При приемане на бюджета за 2024 г. на Община Кърджали, със свое решение²¹ ОбС Кърджали упълномощава кмета да предоставя безлихвени заеми от временно свободни средства по общинския бюджет за финансиране на плащания по проекти, финансиране от Европейския съюз и по международни програми, включително и на бюджетни организации, чийто бюджет е част от общинския бюджет.

Съгласно трайна съдебна практика по този въпрос, общите решения не кореспондират с разпоредбите на чл. 104, ал. 1, т.т. 4 и 5 от ЗПФ, тъй като законодателят е определил, че преценката дали, кога и в какъв размер да отпусне безлихвен заем е законово предоставено право и задължение, т.е. е правомощие само на общинския съвет, и не е предвидил възможност той да делегира своята изключителна компетентност по чл. 104, ал. 1, т. 4 и т. 5 от ЗПФ на кмета на общината.

За ползваните средства от бюджета за авансово финансиране на проекти, няма валидно и относимо решение на ОбС за всеки конкретен случай, с параметри на предоставен временен безлихвен заем.

3. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината са в размер на 38 948 755 лв. и представляват 33.2 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години (117 356 176 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 21 345 329 лв. или 18,2 на сто в повече спрямо допустимите 15 на сто от отчетените разходи за последната година.²²

Нарушена е разпоредбата на чл. 94, ал. 3, т. 1 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 2 от Закона за публичните финанси, и във връзка с § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси (ЗПФ), което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

4. Към 31.12.2024 г., в Община Кърджали не е създаден одитен комитет, въпреки че общината попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС). Съгласно разпоредбите на чл. 21 от ЗПФ, ръководителите на бюджетните организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.²³

Установеното несъответствие е потвърдено през 2025 г. от Агенцията за финансова инспекция във връзка с извършена финансова инспекция²⁴ за проверка за законосъобразност, свързана с разпоредбите на чл. 40 от ЗВОПС, относно липсата на създаден одитен комитет за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. Установено е, че съгласно заповед на кмета от 16.04.2025 г., са предприети действия за формиране на одитен комитет при Община Кърджали, предвид изискванията на чл. 3, ал. 1 от Наредба за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организациите от публичния сектор.

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет в

²¹ Т. 18 от Решение №70 от 16.02.2024 г. на ОбС за приемане на бюджета на Община Кърджали за 2024 г.

²² Одитно доказателство № 12

²³ Одитно доказателство № 13

²⁴ Доклад № ДИД6-КЖ-6- (2)/16.05.2025 г. за извършена финансова инспекция на Община Кърджали

общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и във връзка с чл. 55 от ЗВОПС.

5. Авансово изплатени средства срещу бъдещи доставки, в размер на 863 718 лв., по договор²⁵ за СМР за обект: „Изграждане на масивна пристройка към съществуваща училищна сграда на СУ „П. Р. Славейков“ в УПИ I /ПИ 40909.115.19/, кв. 260, ж.к. „Възрожденци“, в СУ „П. Р. Славейков“ - второстепенен разпоредител с бюджет (ВРБ), не са обезпечени от изпълнителя съгласно изискванията на чл. 111, ал. 3 от ЗОП (изм. – ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.),²⁶ съгласно който авансово предоставените средства се обезпечават с гаранция, която е в размер на тези средства и се освобождава до три работни дни след връщане или усвояване на аванса, във връзка с т. 16 от чл. 3 на договора.²⁷

В резултат на допуснатото не е налична валидна гаранция/застраховка, с която е обезпечен предоставения аванс, което води до невъзможност за удовлетворяване на възложителя, при неизпълнение/неусвояване на авансово предоставените средства. Допуснато е неизпълнение на клаузите на сключения договор и не са защитени интересите на общината, в случай, че изпълнителят не е изпълнил работа, която покрива размера му.²⁸

Нарушена е разпоредбата на чл.111, ал.3 от ЗОП за обезпечаване на авансово предоставените средства с гаранция, която е в размера на тези средства и се освобождава до три работни дни след връщане или усвояване на аванса.

Не са въведени адекватни и ефективни контролни дейности, които да осигурят съответствие между клаузите на сключените договори и тяхното изпълнение, както и да минимизират риска от засягане на интересите на възложителя.

Не са спазени разпоредбите на чл. 3, ал. 1 от ЗФУКПС, съгласно които ръководителите на организациите по чл. 2 отговарят за осъществяване на финансовото управление и контрол във всички ръководени от тях структури, програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност.

Не са спазени изискванията на чл. 20, т. 8 от ЗПФ относно осигуряване на устойчивост – поддържане на текущи нива на приходите и разходите без риск за платежоспособността на общината, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Коригирани неправилни отчитания

1. При извършената проверка на предприети от ръководството на общината действия към 30.09.2024 г. за коригиране на неправилни отчитания и

²⁵ Договор №17 от 29.07.2024 г.

²⁶ (3) Авансово предоставените средства се обезпечават с гаранция, която е в размера на тези средства и се освобождава до три работни дни след връщане или усвояване на аванса.

²⁷ „....(16) Преди извършване на авансовото плащане по този договор, ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ предоставя на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ и гаранция, която обезпечава авансово предоставените средства, представляващи 100% (сто процента) от сумата за авансово плащане за извършване на СМР с ДДС, както е предвидено в чл. 4 от договора („Гаранция за авансово предоставени средства“).....

....Чл.4. (1) Плащания по настоящия договор се извършват както следва:....

1. Авансово плащане по договора в размер на 30% (тридесет процента) от стойността на СМР, в срок от 10 календарни дни при настъпване на следните кумулативно изискуеми условия:

- предоставяне на гаранция за авансово предоставените средства от страна на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ,....“

²⁸ Одитно доказателство № 15

несъответствия, установени при финансовия одит на ГФО на Община Кърджали за 2023 г., се установи:²⁹

1.1. Към 30.09.2024 г., в отчетна група ДСД е установена разлика, в размер на 41 702 лв., при съпоставяне на сбора на крайните дебитни салда на счетоводни сметки 5013 „Текущи банкови сметки в левове“ (1 921 427 лв.), 5011 „Касови наличности в левове“ (6 810 лв.) и 5314 „Предоставени дългосрочни заеми и временна финансова помощ на предприятия“ (107 000 лв.), с крайното кредитно салдо на сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ (1 993 535 лв.).

Съгласно представени обяснения от главният счетоводител, разликата е с произход от предишни отчетни периоди за отчетени средства по сметки 1108 „Акумулиран прираст/намаление от други дейности“ и 1109 „Акумулиран прираст/намаление в нетните активи от преоценки и други събития“, които след операциите по т. 59 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ са прехвърлени по сметка 1009 „Капитал в други нетни активи и дейности“. Към 31.12.2013 г., в изпълнение указанията на МФ, дадени в т. 15 от ДДС № 12 от 2013 г., салдото по сметка 1009 „Капитал в други нетни активи и дейности“ е прехвърлено по сметка 1001 „Разполагаем капитал“ и е формирано крайно кредитно салдо, в размер на 41 702 лв.

През 2023 г., във връзка с извършена финансова инспекция³⁰ за проверка за законосъобразност относно спазване на разпоредбите на чл. чл. 147, 148, 163 и 164 от ЗПФ, във връзка с параграф 2 от ДР на ЗПФ към 31.12.2021 г., са предоставени оборотни ведомости и главни книги за периода от 2010 г. до 2018 г., от които са видни счетоводни записвания по дебита на счетоводна сметка 5015 „Срочни депозити в левове“ и кредита на сметки 7251 „Приходи от лихви в левове по банкови сметки и депозити в страната“ и 7990 „Прираст в нетните активи от други събития“³¹. След съставяне на съответните приключвателни операции, приходните сметки са приключени с въвеждане на новия счетоводен Сметкоплан на бюджетните организации от 2014 г. (ДДС № 14 от 2013 г. на МФ), салдото е прехвърлено по сметка 1101 „Разполагаем капитал“. През 2011 г. средствата от сметка 5015 „Срочни депозити в левове“ са прехвърлени по сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“.

Предвид представените документи по приключилата финансова инспекция³² на АДФИ е следвало към 30.09.2024 г. средствата, постъпили като приходи от лихви по сметката за чужди средства, да се трансформират от отчетна група ДСД като приход в отчетна група „Бюджет“, съгласно изискванията на чл. 148 от ЗПФ, като се съставят счетоводни записвания:

- на начислена основа - по дебита и кредита на сметка 5013 „Текущи банкови сметки в левове“, съответно в отчетни група "Бюджет" и ДСД, в кореспонденция със сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи

- на касова основа - в намаление на подпараграф 93-10 „Чужди средства от други лица (небюджетни предприятия и физически лица) (-)“ и в увеличение на подпараграф 36-19 „Други неданъчни приходи“.

По време на извършения текущ контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2024 г., средствата са прехвърлени от сметката за чужди средства по бюджета на общината и са съставени съответните записвания на касова, и начислена основа.

Не са спазени разпоредбите на чл.чл. 147 и 148 от ЗПФ, съгласно които чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства както и постъпления, които не

²⁹ Одитно доказателство № 4

³⁰ Доклад № ДИД6-КЖ-7/25.07.2023 г. за извършена финансова инспекция на Община Кърджали

³¹ Наименованието на сметката е от Сметкоплан на бюджетните предприятия.

³² без съставени АУАН, поради изтекъл давностен срок на основание чл. 34, ал.1 от ЗАНН

представляват чужди средства подлежащи на отразяване като приходи, разходи, трансфери или финансиране само по съответните бюджети или средства от ЕС. Не е спазена и разпоредбата на чл. 3, ал. 3 от ЗСч изискването за счетоводно отчитане на основата на документална обоснованост.

Не са спазени изискванията на чл.чл. 163 и 164 от ЗПФ относно осъществяване на счетоводството от бюджетните организации на база ЗСч, ЗПФ, стандартите и указанията на МФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от ДР на ЗПФ.

1.2. Към 31.12.2023 г. са установени суми, в размер на 198 689 лв., с характер на условни задължения по заведени и неприключили съдебни дела, по които Община Кърджали е ответник, непризнати по кредита на задбалансова сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“ в отчетна група „Бюджет“

След представена справка от юрисконсултите на Община Кърджали се установи, че част от делата³³, по които са възникнали условните задължения, през 2023 г. са приключили и няма основание за начисляване на условен пасив.

Към 30.09.2024 г., сумите, с характер на условни задължения по заведени и неприключили съдебни дела, по които Община Кърджали е ответник, са в размер на 124 411 лв. Същите не са признати по сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“ в отчетна група „Бюджет“.³⁴

По време на извършения текущ контрол на периодичния отчет на общината към 30.09.2024 г., допуснатото неправилно отчитане е коригирано.

Не са спазени указанията дадени с т. 43 от ДДС № 08 от 2023 г. на МФ, относно осчетоводяване на всички активи и пасиви, включително задбалансови, отнасящи се за 2023 г., във връзка с т. 37 от ДДС № 20 от 2004 г., определящи разпоредбите на СС 37 „Провизии, условни задължения и условни активи“ като цяло приложими за бюджетните организации

2. При извършеното предварително проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2024 г. се установи, че получени средства, в размер на 60 000 лв., от Община Кърджали - бенефициент по проект "Насърчаване използването на електромобили",³⁵ са неправилно осчетоводени по сметка 7412 "Получени капиталови помощи и дарения от страната" в отчетна група "Бюджет", вместо по сметка 7450 "Получени чрез небюджетни предприятия средства от КФП по международни програми". На касова основа същите неправилно са отчетени по подпараграф 45-01 "Текущи помощи и дарения от страната", вместо по параграф 47-00 "Получени чрез небюджетни предприятия средства от КФП по международни и други програми" в отчетна група "Бюджет".³⁶

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 4 от ДДС №13 от 2013 г., относно отчитането на получени средства чрез посредници-небюджетни предприятия на средства от Европейския съюз и по други международни програми, и по-конкретно за идентифициране на припадащата се част на националното съфинансиране и съфинансирането за сметка на Европейския съюз и други държави.

Не е спазено изискването за отчитането на приходите по параграфи и сметки в съответствие с техния характер по ЕБК за 2024 г., утвърден с ДДС № 9 от 21.12.2023 г., и СБО, утвърден с ДДС № 14 от 2013 г.

³³ с материален интерес в размер на 74 278 лв.

³⁴ Одитно доказателство № 4

³⁵ Договор за финансиране с Национален доверителен екофонд № 085 ЕМ/07.12.2023 г.

³⁶ Одитно доказателство № 5

3. Продадени пет поземлени имота³⁷, с обща балансова стойност 54 901 лв., не са отписани към 30.09.2024 г. от сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД. Следвало е балансовата стойност на активите да се прехвърли от отчетна група ДСД в отчетна група „Бюджет“ чрез сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности“, след което да се отпише чрез сметка 6131 „Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения“.³⁸

Не са спазени указанията на т. 35 от ДДС №3 от 2016 г. на МФ, относно счетоводното отписване на продадени активи в отчетна група ДСД и отразяване им в отчетна група „Бюджет“.

4. След извършени одитни процедури за проверка за наличие и съответствие на елементите на междинния финансов отчет на Община Кърджали към 30.09.2024 г., се установи следното³⁹:

4.1. Не е представена справка за съпоставка на данните между отчета за финансиране на капиталови разходи и отчета за касово изпълнение от модула „Капиталови разходи и текущи ремонти“.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 30.1 от ДДС № 05 от 2024 г., относно представяне в Сметна палата на справка за съпоставка на данните между отчета за финансиране на капиталови разходи и отчета за касово изпълнение от модула „Капиталови разходи и текущи ремонти“

4.2. Не е представен протокол от модул „Капиталови разходи и текущи ремонти“ за извършен контрол за съпоставка на данните между отчета за финансиране на капиталови разходи и отчета за касово изпълнение.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 31.5 от ДДС № 05 от 2023 г., относно представяне в Сметна палата на протокол от модул „Капиталови разходи и текущи ремонти“ за извършен контрол по съпоставка на данните между отчета за финансиране на капиталови разходи и отчета за касово изпълнение.

4.3. Приложението към отчета не съдържа информация за прилаганата счетоводна политика и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи, и задбалансови позиции.

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 31.3 от ДДС № 05 от 25.09.2024 г. и т. 1.4. „а)“ от Заповед № ЗМФ-1338 от 22.12.2015 г. на министъра на финансите, на основание чл.166, ал.2 от Закона за публичните финанси, относно представяне в годишните и междинни финансови отчети на общините на приложение, което да съдържа пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Допуснатото несъответствие, свързано с окомплектоване на периодични финансов отчет на Община Кърджали към 30.09.2024 г. е коригирано по време на одита с Придружително писмо с Изх. № 92-00-56/14.01.2025 г. и Вх. № 07-02-1022#5/14.01.2025 г. на Сметна палата.

³⁷ Поземлен имот №37438.101.146 землище Кобиляне, с инв. № 2201007927 - балансова стойност 1 526 лв. (Договор за продажба от 05.07.2024 г.); поземлен имот № 53638.11.11 землище Опълченско, с инв. № 2201008070 - балансова стойност 2 130 лв. (Договор от 31.07.2024 г.); 115/650 идеални части от поземлен имот 40909.27.735 с. Прилепци, инв. № 201008076 - балансова стойност 2 500 лв. (Договор от 02.08.2024 г.); Незастроен УПИ III-149, кв.295, с инв. № 2201007975 - балансова стойност 22 470 лв. (Договор от 01.08.2024 г.) и незастроен УПИ IV-149, кв.295, инв. № 2201007976 – балансова стойност 30 905 лв. (Договор от 17.07.2024 г.)

³⁸ Одитно доказателство № 6

³⁹ Одитно доказателство № 7

5. Към 31.12.2024 г. при извършените одитни процедури за проверка на признатите инвестиции и приходи от правото на ползване на ВиК инфраструктура, се установи следното:⁴⁰

5.1. По проект "Доизграждане и реконструкция на водоснабдителна система и канализационни мрежи в обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ООД гр. Кърджали, финансиран по Оперативна програма "Околна среда" 2014-2020" са извършени инвестиции за пет обекта,⁴¹ в общ размер на 26 765 983 лв. (с включен ДДС в размер на 4 460 997 лв.), в това число собствено участие на ВиК оператора (5 405 798 лв.) и финансиране със средства от Европейския съюз (16 899 188 лв.).

Инвестициите са фактурирани от ВиК оператора на Община Кърджали, а от общината са издадени насрещни фактури за прихода от право на ползване на В и К инфраструктурата.

За отразяване на инвестицията във ВиК инфраструктурата с размера на *собственото участие* в отчетна група „Бюджет“ са съставени счетоводни операции правилно по дебита на сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, на обща стойност 6 486 958 лв., като неправилно в сумата на разходите е включен ДДС, в размер на 1 081 160 лв., за което е ползван данъчен кредит от общината.

В отчетна група ДСД, изградената ВиК инфраструктура е призната по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със

- сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“ с частта от инвестицията, финансирана за сметка на собственото участие на ВиК оператора в проекта, и

- сметка 7672 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към други предприятия от сектор „Държавно управление“ с частта на инвестицията, финансирана със средства от ЕС.

Инфраструктурните обекти са признати на обща стойност от 26 765 983 лв., като неправилно в стойността им е включен и размерът на ДДС (4 460 997 лв.).

За отразяване на прихода от право на ползване на ВиК инфраструктурата в отчетна група „Бюджет“ е съставено неправилно счетоводно записване по дебита на сметки 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (5 405 798 лв.) и 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (1 081 160 лв.), в кореспонденция със сметка 7124 „Приходи от концесии“ (6 486 957 лв.), вместо по дебита на сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (6 486 957 лв.) и кредита на сметки 7124 „Приходи от концесии“ с припадащата се част по линейния метод за периода (146 933 лв.), 4511 „Разчети за данък добавена стойност“ (1 081 160 лв.) и 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ с разликата между признатия по линеен метод приход (5 258 864 лв.).

Предвид обстоятелството, че само размера на самоучастието на ВиК при изграждането на активите по проекта се счита за извършена от дружеството инвестиция в изпълнение на чл. 7.4. от договора с „Асоциацията по ВиК – Кърджали“, частта от инвестицията, която е финансирана с Европейски средства по ОП „Околна среда“, в размер на 16 899 188 лв., и фактурираното от общината право на ползване на ВиК инфраструктурата в същия размер, правилно не са признати като инвестиция и като приходи.

⁴⁰ Одитни доказателства №№ 14 и 16

⁴¹ Изграждане на нова входна шахта и укрепващо съоръжение на дюкер под р. Арда, агломерация Кърджали, Реконструкция и доизграждане на канализационна мрежа в кв. Гледка и кв. Горна Гледка, агломерация Кърджали, Реконструкция и доизграждане на канализационната мрежа в кв. Прилепци, агломерация Кърджали, Реконструкция и доизграждане на канализационната мрежа в кв. Резбарци, агломерация Кърджали, Реконструкция и доизграждане на вътрешна водопроводна мрежа на гр. Кърджали

5.2. Във връзка с подписан през месец март 2016 г. договор между Асоциацията по В и К на обособената територия, обслужвана от В и К ООД – гр. Кърджали, и Допълнително споразумение № 1 от месец март 2019 г. към договора за стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К системите и съоръженията, и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги на потребителите, сключен на основание чл. 198п от Закона за водите, не е прилаган линейния метод при признаване на приходите от правото на ползване на ВиК инфраструктура на територията на Община Кърджали.

Тъй като по същество, възмездното предоставяне на право на стопанисване, поддържане и експлоатация на В и К инфраструктура (включително и срещу непарична насрещна престация) от икономическа гледна точка представлява форма на концесия на тези активи, следва да се прилагат изискванията за признаване на приходи от концесии чрез използването на линейния метод, съгласно указанията на МФ дадени в т.т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г.

Общият размер на задължителни инвестиции за Община Кърджали за срока на договора (15 години) е 2 204 000 лв. без ДДС, т.е. при прилагане на линейния метод, за Община Кърджали възниква основание да се признават годишно приходи по 146 933 лв.

За периода от 01.01.2016 г. до 31.12.2023 г. (осем години), по горепосочения договор са изпълнени от ВиК ЕООД гр. Кърджали, и съответно приети от Община Кърджали инвестиции, в размер на 2 824 827 лв., признати по сметка 7124 „Приходи от концесии“, което е с 1 649 361 лв. повече от размера на предоставените от ВиК оператора насрещни престации над размера на начисления по линейния метод приход от началото на договора до 31.12.2023 г. (1 175 466 лв., осем години по 146 933 лв.).

През 2024 г. е извършена частична корекция на неправилно приложения линеен метод през предходен отчетен период, като са приложени указанията на министъра на финансите, дадени в т. 8.9. от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди, но са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 4961 „Коректив за вземания от местни лица“ в кореспонденция със сметка 7997 „Намаление на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития, в размер на 76 544 лв., и по дебита на сметка 6997 „Увеличение на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития“ и кредита на сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ в размер на 1 180 036 лв., вместо да се състави счетоводно записване по дебита на сметка 6997 „Увеличение на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития“ и кредита на сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“ в размер на 1 649 361 лв.

През 2024 г. от ВиК операторът са изпълнени инвестиции, в общ размер на 6 189 234 лв., в т.ч. 5 405 798 лв. по проект "Доизграждане и реконструкция на водоснабдителна система и канализационни мрежи в обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ООД гр. Кърджали, финансиран по Оперативна програма "Околна среда" - 2014-2020", подробно описани в т. 1.1 от настоящия одитен доклад.

По време на извършения финансов одит на ГФО на общината за 2024 г. е извършена корекция на неправилните отчитания и авансово предоставената престация от ВиК оператора към 31.12.2024 г., в размер на 7 691 663 лв., е призната в кредитното салдо по сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“ преди приключвателните операции в края на годината, съгласно т. 30 от писмо на МФ с изх. № 91-00-106 от 22.02.2017 г. на МФ.

Не са спазени изискванията за признаване на приходи чрез използването на линейния метод, съгласно т. т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ и изискванията на Писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г. на МФ, относно отчитането на операциите между ВиК операторите и съответните общини и свързаните с тях разчети въз основа на договори.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 36 в писмо изх. № 91-00-106 от 22.02.2017 г. и изискванията, дадени в СС 18 „Приходи“, т. 9, буква „в“ относно

оповестяване на информация, произтичаща от договорите по чл. 198п, ал. 1 от Закона за водите (ЗВ).

6. В СУ „Петко Рачов Славейков“, гр. Кърджали - ВРБ на общината, авансово плащане,⁴² в размер на 863 718 лв., по договор за СМР за обект: „Изграждане на масивна пристройка към съществуваща училищна сграда на СУ „П. Р. Славейков“ в УПИ I /ПИ 40909.115.19/, кв. 260, ж.к. „Възрожденци“ е осчетоводено неправилно по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и кредита на сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“, вместо по дебита на 4020 „Доставчици по аванси от страната“ и кредита на 5013 „Текущи банкови сметки в левове“. Към 31.12.2024 г. от изпълнителя не е представен протокол за извършени СМР и няма усвояване на изплатения аванс. На касова основа преведените авансово средства са отчетени правилно по подпараграф 52-02 „Придобиване на сгради“.⁴³

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС №14 от 2013 г.

Не са спазени указанията дадени в т. 28 от ДДС № 3 от 2009 г. на министъра на финансите, относно осчетоводяване на изплатени през годината суми срещу бъдеща доставка на услуга, а едва при доставка на услугата авансът се закрива.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените в Община Кърджали контролни дейности в областта на счетоводната отчетност не са прилагани непрекъснато през целия одитиран период и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания свързани с отчитането на операциите между В и К операторите и съответните общини, и свързаните с тях разчети, при капитализиране на извършените разходи за основен ремонт и придобиване на дълготрайни активи, цитирани в доклада. От извършените одитни процедури се установи, че действието на ключовите контроли е било ефективно, с изключение на допуснати неправилни отчитания при осчетоводяване на приходи от наем на земеделски земи и несъответствия при ползване на средства за финансиране на донорски програми, подлежащи на отчитане в отчетна група СЕС.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 7 от 2024 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на Баланса и ОПР към 31.12.2024 г. на Община Кърджали. Коригираният ГФО за 2024 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 18.07.2025 г. и е представен в Сметната палата (ИРМ Кърджали) с вход. № 07-02-477#4/22.07.2025 г.

⁴² Фактура №1000000120 от 13.09.2024 г.; ПН от 19.12.2024 г. към НАП за сума в размер 167 891 лв. (запорно вземане); ПН от 12.12.2024 г. за сума в размер на 695 827 лв. Договор №17 от 29.07.2024 г. с предмет: Изпълнение на инженеринг (проектиране, строителство и авторски надзор)

⁴³ Одитни доказателства №№15 и 16

В подкрепа на констатациите са събрани 17 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Кърджали, бул. „България“ № 41, стая 614.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 389 от 22.10.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Кърджали и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Димитър Главчев)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	Работен документ № ТК 2.2-2 Констативен протокол, извлечения; Работен документ № ТК 2.6 Паметна записка относно извършен преглед на доказателствата по констатация № 1 от Уведомително писмо за извършено предварително проучване, оценка на риска и текущ контрол към 30.09.2024 г., като част от ГФО за 2024 г. и приобщаване на одитни доказателства от извършени финансови одити за предходни отчетни периоди	124
02	Работен документ № ТК 2.16-10 за проверка на временни безлихвени заеми, осчетоводени по сметки 4624 в отчетна група „Бюджет“ и 4614 в отчетна група СЕС, отговори на въпросник, банкови извлечения, аналитични оборотни ведомости	37
03	Работен документ № ТК 2.16-18 за проверка на стопанските операции по счетоводна сметка 7123 "Приходи от наеми на земя", аналитична оборотна ведомост, банкови извлечения, договори	90
04	Работен документ № ТК 2.17-1 за проверка на извършените корекции от одитираната организация за отстраняване на неправилните отчитания, констатирани при извършения финансов одит на годишния финансов отчет на Община Кърджали за 2023 г., платежно нареждане, извлечения, отговор на въпросник	8
05	Работен документ № ТК 2.11 за проверка на взаимовръзките между приходните счетоводни сметки от СБП и параграфите от ЕБК в отчетна група „Бюджет“, МО, Банкови извлечения, договор	35
06	Работен документ № ТК 2.31-12 за проверка на стопанските операции по счетоводни сметки 6131 "Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения" и 7131 "Приходи от продажби на земи, гори и трайни насаждения" в отчетна група "Бюджет" и сметка 7602 "Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи "БЮДЖЕТ" и "Други сметки и дейности" в отчетна група ДСД към 30.09.2024г., аналитични оборотни ведомости, мемориални ордери, договори, заповеди	64
07	Работен документ № ТК 2.7 за извършена проверка за наличие и съответствие на съставните части на междинния финансов отчет към 30.09.2024 г. на Община Кърджали и представянето на друга информация и справки съгласно ДДС № 05 от 25.09.2024 г., придружително писмо и допълнително представени документи	18
08	Работен документ № ГФО 2.2-1 - Констативен протокол за резултатите от извършена проверка на предприетите действия за отстраняване на констатирани неправилни отчитания при извършен финансов одит на ГФО за 2024 г. на Община Кърджали, Информация от одитираната организация, извлечения от счетоводната система	86
09	Работен документ № 2.31-4 за проверка на стопанските операции по счетоводна сметка 7411 "Получени текущи помощи и дарения от страната" в отчетна група СЕС, извлечения от счетоводната система, договор	19

10	Работен документ № ГФО 2.2-2 Констативен протокол за проверка на равенство между отчетната стойност на активите, отразени по р. 2 „Сметки за дълготрайни материални и нематериални активи” в Оборотната ведомост (отчетни групи „Бюджет“ и „ДСД“) намалена с крайното салдо на гр. 24 „Амортизация на ДА“, респективно шифър 0010 „ДМА“ плюс шифър 0020 „НМДА“ от актива на баланса и сбора на балансовата стойност на активите, включени в Амортизационния план плюс сумата на неамортизируемите активи към 31.12.2024 г. в разпоредител общинска администрация Кърджали, протоколи за СМР, извлечения от счетоводната система, договор, удостоверение за въвеждане в експлоатация	33
11	Работен документ № ГФО 2.16-11 за проверка на сметка 9214 "Получени гаранции и поръчителства" в отчетна група „Бюджет“, застрахователна полица, добавък към застрахователна полица, договор, извлечения от счетоводната система	49
12	Работен документ № ГФО 2.16-1 за проверка на показатели по чл.130а от Закона за публичните финанси	2
13	Работен документ № ГФО 2.2-3 Констативен протокол за установяване на факти и обстоятелства, относно действащ одитен комитет в Община Кърджали към 31.12.2024 г.	1
14	Работен документ № ГФО 2.31-5 за проверка на стопанските операции по счетоводна сметка 7124, в т.ч. прилагането на линейния метод, съгласно т.т. 17.6 и 17.7 от ДДС № 20 от 2004 г. и изискванията на Писмо № 91-00-106 от 22.02.2017 г., относно отчитането на операциите между В и К операторите и съответните общини и свързаните с тях разчети въз основа на договори, договор, допълнително споразумение, извлечения от счетоводната система	49
15	Работен документ № ГФО 2.31-13 за проверка и анализ на стопанските операции за счетоводното отчитане на дълготрайни активи в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и касово отчетни по подпараграф 52-02 „Придобиване на сгради“ в разпоредител СУ „П. Р. Славейков“, гр. Кърджали, Въпросник Приложение №2.5-2, отговори на въпросник, фактура, платежно нареждане, извлечения от счетоводната система, договор, Разрешение за строеж	51
16	Извлечения от счетоводната система за извършени корекции на установени неправилни отчитания, ACL проверка на оборотна ведомост след извършени корекции	31
17	Решение № 150 от заседание, проведено на 27.06.2024 г. и Решение № 240 от заседание, проведено на 31.10.2024 г., Писмо № 08-00-3362/ 04.12.2024 г. на МФ	48